

CEJA ontwikkelt toekomstvisie over agro-energie en klimaatsveranderingen

Voor CEJA, de Europese raad van jonge landbouwers, is het duidelijk dat de hoofddoelstelling van de landbouwactiviteit 'de productie van voldoende veilig en gezond voedsel voor de Europese consument' is. Tezelfdertijd willen we als jonge landbouwers een belangrijke rol spelen in de nieuwe uitdagingen die op ons afkomen. Tijdens het CEJA-congres in Napels kwamen jonge landbouwers uit de verschillende landen samen om te bekijken hoe we dat kunnen doen.

Jonge landbouwers worden gezien als belangrijke spelers bij de aanpak van de klimaatsverandering en het behalen van de Kyoto doelstellingen. 'Agro-energie' speelt daarin een positieve rol: hierdoor kunnen jonge landbouwers bijdragen aan het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Daarmee spelen we in op een beslissing van de Europese Raad van juni 2007 waar men een akkoord heeft bereikt over het beperken van de broeikasgassenuitstoot. Bovendien werden er ook doelstellingen voor het gebruik van hernieuwbare energie vooropgesteld. Het gebruik van agro-energie draagt bij tot verschillende nieuwe uitdagingen:

- Klimaatsverandering tegengaan door fossiele brandstoffen te vervangen door agro-energie
- Energieafhankelijkheid binnen de Europese Unie terugdringen en zelfvoorzienend worden op vlak van energiebehoefte
- Door de multifunctionaliteit van landbouwondernemingen meer tewerkstelling creëren op het platteland
- Beschermen, behouden en versterken van de Europese leefomgeving, het landschap en het cultureel erfgoed
- Agro-energie zien als een economisch positief landbouwersinkomen

Wat is Agro-energie?

Agro-energie is meer dan louter en alleen biobrandstoffen. Agro-energie plaatst de jonge landbouwer in het centrum van de productie van hernieuwbare energie en dat is een belangrijke kans om een extra inkomen te verwerven. Bovendien spreken we van 'agro-energie' omdat we alle beschikbare bronnen van hernieuwbare energie op boerderijniveau willen benutten. CEJA pleit dan ook voor een optimaal gebruik van water, zon, wind en bodem voor energiedoeleinden. In deze context van duurzame en competitieve ondernemingen is het van groot belang de kosten zoveel mogelijk te drukken en een maximaal rendement te bekomen, zonder de leefomgeving te verwaarlozen.

Het gebruik maken van deze agro-energie moet erkend worden als een belangrijk deel van multifunctionaliteit op onze landbouwondernemingen. Agro-energie draagt immers bij tot het stilleggen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en kan cruciale kansen bieden aan jonge agrarische ondernemers in een continu wisselend marktgebeuren.

Economische en sociale voordelen van agro-energie

Agro-energie biedt voordelen voor landelijke streken, bijvoorbeeld op het gebied van tewerkstelling, en een Europees kader voor agro-energie kan de voordelen ervan bevorderen. De noodzaak van een algemene ondersteunende politiek dringt zich dus op als we op korte termijn willen inspelen op deze energieproblematiek.

De ontwikkeling van agro-energie is een veelbetekende bron van tewerkstelling, dit in het bijzonder in landelijke gebieden. Dit kan belangrijk zijn om de leegloop van het platteland te verhinderen. De toename van het gebruik van biobrandstoffen in de Europese Unie tussen nu en 2010 zal een extra directe tewerkstelling opleveren van 250.000 tot 300.000 jobs. Daarnaast komen er ook nog indirecte banen bij via de toeleverende en verwerkende industrie, gelieerd aan agro-energie ondernemingen.

Door de ontwikkeling van agro-energie zal er een hogere levensstandaard komen op het platteland. CEJA vraagt om een ontwikkelingsmodel aan te moedigen dat gebaseerd is op het partnerschap tussen de lokale economische activiteit, inclusief de energieproductie en de omgeving. CEJA is er van overtuigd dat de plaats van verbruik juist naast de plaats van productie moet liggen. Dit kan onder andere mogelijk gemaakt worden door het plaatsen van microgeneratoren die correct geïntegreerd zijn met de leefomgeving. Daarvoor wordt dan lokale biomassa gebruikt in plaats van lange afstandstransporten met andere energieproducten.

Belangrijk is dat de verschillende actoren in de agro-energie keten het recht moeten hebben om zichzelf te organiseren zonder afhankelijk te zijn van multinationale ondernemingen. Via deze weg kunnen ze zelf instaan voor een betere verdeling van de toegevoegde waarde die de geleverde grondstoffen opleveren. De productie van agro-energie komt volledig ten goede aan de Europese Lissabon strategie omdat er ontwikkeling en tewerkstelling gecreëerd wordt op het platteland. We blijven wel in ons achterhoofd onthouden dat de voedselvoorziening voor de lokale bevolking een blijvende prioriteit is.

Duurzame productie van agro-energie

Teneinde de ecologische impact volledig te vatten is het noodzakelijk om alles in rekening te brengen van het productieproces, het transport van producent tot gebruiker alsook de impact op de lokale energie. Alle actoren van de agro-energie productie moeten instaan voor het duurzaam ondernemen.

De erkenning van de positieve milieu-impact van biobrandstoffen is noodzakelijk. Biodiesel vermindert 2,5 ton CO₂ en bio-ethanol 2,7 ton CO₂ ten opzichte van klassieke fossiele brandstoffen. Bovendien is het algemeen geweten dat een hectare suikerbieten of maïs meer O₂ produceert dan een hectare bos. Jonge landbouwers gaan dus de klimaatwijziging tegen door op duurzame wijze gewassen te telen.

CEJA gelooft dat alle teelten die onder Europese regelgeving vallen, geëvalueerd moeten worden op basis van duurzaamheidscriteria voor er extra regels op ons afkomen. In deze context moet het duidelijk zijn dat de randvoorwaarden van het gemeenschappelijk landbouwbeleid er al voor zorgen dat we ook vandaag al duurzaam telen. CEJA kan zich dan ook niet vinden in extra implementeringen van regels zoals voorgesteld door het directoraat generaal energie en vervoer van de Europese Commissie.

Toename van import ruwe grondstoffen

CEJA waarschuwt ervoor dat we in Europa geen verschuiving willen van afhankelijkheid van fossiele brandstoffen naar afhankelijkheid van ruwe grondstoffen voor de productie van biobrandstoffen. Onze doelstelling blijft om zelfvoorzienend te zijn op vlak van energie en voeding. Het vervoeren van ruwe grondstoffen over de verschillende werelddelen kost handenvol geld en gaat in tegen het duurzaamheidsprincipe wat we hierboven weergegeven hebben. CEJA gaat dus niet akkoord met een niet duurzaam model, niet binnen de Europese Unie noch erbuiten. Energie produceren en verbruiken op lokaal niveau kan met de hulp van agro-ondernemingen. Het stimuleert economische groei en sociale cohesie maar het vermijdt ook speculatie op de wereldmarkt.

Onderzoek stimuleren in agro-energie

Onderzoek mag zich niet enkel concentreren op biobrandstoffen maar moet zich toelagen op alle mogelijkheden van agro-energie. Het onderzoek moet ook meegaan met de evolutie in de sector om zo te komen tot moderne, duurzame en innovatieve bedrijven.

Op dit moment is er al heel wat geweten over de eerste generatie biobrandstoffen. Deze brandstoffen worden hoofdzakelijk gewonnen uit de vruchten van onze landbouwgewassen. Maar een tweede generatie biobrandstoffen is op komst en dat vergt nog wat bijkomend onderzoek. Deze tweede generatie biobrandstoffen worden gegenereerd uit de hele plant (bijvoorbeeld stro en graan in plaats van enkel het graan) en afvalproducten uit de voedselketen. Deze evolutie zal het ethische debat tussen voeding en energie uit voedingsmiddelen voor een deel kunnen temperen. Voor jonge landbouwers is het essentieel dat resultaten van praktijkgericht onderzoek direct beschikbaar zijn op bedrijfsniveau. De overdracht van kennis van onderzoekers naar ondernemers optimaliseren kan het ondernemerschap in agro-energie alleen maar bevorderen.

Voedsel, biobrandstoffen, consumenten en prijsontwikkelingen

Het huidige voedsel en energiedebat is zeer misleidend. We kunnen maar niet genoeg herhalen dat onze eerste opdracht het produceren van voedsel is. Agro-energieproductie kan niet concurrentieel zijn met de Europese voedselproductie. Het is eerder een complementaire bron van inkomsten onder het concept van multifunctionaliteit van de Europese landbouw. CEJA zien het als een toenemende marktorientatie in termen van prijsontwikkelingen. Recente prijsontwikkelingen geven veranderingen weer op de internationale handel. Inkomensgroei in ontwikkelingslanden en slechte weersomstandigheden zijn de sleutel achter de stijgende grondstoffenprijzen van de laatste maanden. Biobrandstoffen nemen slechts een zeer minimaal deel voor hun rekening. CEJA wijst dus de idee dat de voedseltarieven grotendeels stijgen door de link met de stijgende interesse in biobrandstoffen af.

Er zit toekomstmuziek in agro-energie

CEJA besluit dat agro-energie niet alleen voordelen met zich meebrengt voor de Europese landbouw maar voor het hele Europese platteland. Daarom vraagt CEJA om op Europees niveau te werken aan een eenduidige beleidsstrategie, investeringssteun en extra onderzoek naar agro-energie. Het is dus uitkijken naar een Europees actieplan om het gebruik van hernieuwbare energie verder te ontwikkelen en te stimuleren. Daarbij is het belangrijk dat de Europese Commissie verder kijkt dan enkel het directoraat generaal landbouw omdat ook heel wat andere actoren betrokken zijn in dit verhaal.

Bij zo'n geïntegreerde benadering van agro-energie is het nodig dat speciale voorzieningen voor jonge landbouwers gemaakt worden zodat alle potentiële voordelen kunnen gebruikt worden. In deze context moedigt CEJA de Europese instituten aan om een algemene benadering uit te werken over de defiscalisatie van agro-energie voor zowel de producent als de consument. Verder is CEJA een sterke voorstander van het gebruik van lokaal geproduceerde energie die zelfs geïntegreerd mag worden in openbare aanbestedingen van overheidsprojecten bij het bouwen van scholen en openbare gebouwen.